

Føroyar – eitt veiðimannasamfelag

Oddagrein

AT Føroyar eru eitt veiðimannasamfelag kemur týðuliga og greitt til sjóndar í hesum døgum. Allir føroyingar, sum eru knýttir at fiskivinnuni ella hava samfelagsliga tilvitan, biðja spentir eftir tilmælinum frá Skipanarnevndini til landsstýrið.

TEY flestu, sum eru tilvitandi um, hvussu stóran týðning tað hevur at verja fiskastovnar okkara, hava lyndi at hella til tilráðingarnar hjá ICES at minka fiskiskapin. Vit skulu minnst til, at vit skulu eisini liva um fimm ár.

TÁ tað er sagt, so tykist tað ógvusligt at skerja veiðina so nógv, sum ICES og Búskaparráðið mæla til, tí tað fær álvarsliðar avleiðingar fyri búskapin og flotan. Tí er uppskotið hjá lögtingsmanninum Henrikki Old kanska ein góð millumleið, sum átti at verið umrødd.

HENRIK Old mælir til at skerja veiðina 30 prosent, men eftir tveimur árum, so takið ikki verður so ógvusligt. Harafturat fáa vit, um vit velja henda møguleikan, í einum longri tíðarskeiði høvi at síggja, hvussu gongdin hjá stovnunum er

ALT ov ofta hava vit ikki givið gætur, at allur samfelagsbúskapurin hvílir á fiskivinnu. Avgerðir, sum leggja hart trýst á búskapin, hava ikki verið tiknar út frá tí sannroynd, at Føroyar eru eitt veiðisamfelag, og at fiskatilfeingið kann broytast frá einum hálvári til eitt annað hálvár.

TÍ er tað at fegnast um, at vit viðgera spurningin um stovnar og vegleiðandi kvotur í størri álvara enn áður er gjørt. Somuleiðis er at fegnast um, at spurningurin um tann nógva fiskin, sum verður útfluttur óvirkaður, er tikin upp í hetta orðaskifti.

ENDAMÁLIÐ má vera at virka so nógva sum gjørligt í Føroyum, og góðskingarstigið má gerast so høgt sum møgult, bæði fyri at hava arbeiðið í landinum og fáa so stórt útflutningsvirði sum møgult.

TAÐ er tí at vóna, at nevndin kemur við einum so skilagóðum uppskoti, sum landsstýri og lögtingið kunnu taka undir við, so vit fáa ein heildarkendan fiskiveiðipolitikk.

Sosialurin

Viðmerking

Semja er ein treyt

Tað fyrsta, sum krevst fyri at fara undir nakað tiltak, er, at semja er at fremja tiltøkini. Jógvan Nolsøe, á posthúsinum, sum var skald, sendi einaferð eina heilsan til arbeiðarafjøldina á Tvøroyri.

Ósemja og óvund fremja eingi tiltøk, tey bróta niður. Nú er komið so langt við Sandoyarætlanini, at farið er til verka, so at tað aftur verður livligt har, og tað er at gleðast yvir. Tað má sigast at leingi er tað, sum væl skal vera, tí hetta hevur tikið drúga tíð, men nú er komið undir land. Her er við lögtingslóg gjørt møgult at fáa gongd á aftur, har deyðligt arbeiðsliga hevur verið í nógv ár. Tað kann sigast, at lögtingsumboð eru ósamt, tá teir umboða hvør sína hugsjón, men teir báðir á Sandi hava so her vist, at tað ber til, øðrum til fyrimunar at arbeiða saman valdomi sínum at gagni.

Tiltakið her verður stuðlað av Havnar Timburhandli, sum við kontantum eginpening fer inn og tekur partapening, sum skal til, men eisini Fiskavirkni DELTA á Tvøroyri fer inn við partapeningi og eisini við vágafúsum pening, teir sum eiga hetta virki á Tvøroyri seta í veruleikanum 1,2 milliónir í tiltakið, somuleiðis hava teir, sjálvt um virki teirra ikki er gamalt, sett pening í trolarar á Tvøroyri.

Jú sanniliga vágafúsum kapital, og hetta er ikki óvanligt fyri tiltøk, sum eru framd á Tvøroyri. (Bókin um Fylking sigur nakað um tað).

Her hevur tað verið soleiðis í fjögnum árin heilt frá 1930, at fakrørslan, privatir og Tvøroyarar Kommuna hava sett til. Alt hevur ikki eydnast líka væl, vit hava havt fallitir, men tað er ongantíð givið á hondum.



Nú er tað so, at kommunan ikki kann verða við beinleiðis við partapeningi, men hon stuðlar á annan hátt, og viðvíkjandi Delta hevur hon gjørt tað við at gera tey úttan um verandi viðurskiftini soleiðis, sum heilsamyndugleikarnar krevja tað, og tað hevur sjálvandi kostað ikki so lítið, men tað var eitt samt býráð, sum tók avgerðina, tí her var møguleiki fyri arbeiði, og tað vildi koma býráðnum og bogarunum til góðar.

Tá talan verður um og møgulega spurningurin verður settur, um hvussu nógvan vágafúsum kapital tvøramenn seta til, so er tað soleiðis, at tvøramenn ikki sleppa undan at seta til, og tað hava teir so sanniliga gjørt, ikki bara hesaferð, men so mangar ferðir. Í hesum føri verður tann veruligi vágafúsi kapitalur 1,2 milliónir, sum teir ungu virkisfúsnu menn, sum standa aftan fyri DELTA á Tvøroyri seta til. Hetta er veruliga vágafúsur peningur, tí um tiltakið ikki verður positivt, so verður tað mistur peningur fyri DELTA.

Men tað at vera við at skapa arbeiðspláss á henda

hátt er ikki nakað óvanligt á Tvøroyri, tí har hava øll verið við. Vit hava í dag hægsta skattaprosent her á landi, ein orsök er tær vinnuligu investeringar, sum semja hevur verið um.

Nú kann kommunan ikki longur vera beinleiðis við, men hon hevur so sanniliga verið tað.

Tiltakið DELTA á Tvøroyri byrjaði við, at privatir og fakrørslan settu sær fyrir at gera eina fiskauppbóðsølu.

Hetta skuldi gerast í hølunum hjá N.J. Mortensen.

Avtalan bleiv gjørt, at høluni skuldu vera ókeypis í fimm ár, so vildi aftaná hesi ár verða góðin leiga.

Avtala varð gjørd við Fiskamarknaðin Føroya um hetta tiltak og farið var til verka. Her skuldi at vera í lagi, kommunan gjørdi tað arbeiði, sum kravt varð av heilsamyndugleikinum.

Tá høluni stóðu klár, stóð Fiskamarknaðurin ikki við sítt orð, og her stóð so henda stóra fløgan, har privatir, øll fakrørslan á Tvøroyri og kommunan høvdu sett til. Hvat var nú at gera. Teir ungu sum hevði fingið hetta í lag, teir settust ikki hendur í fawn, teir settust ikki niður at biðja eftir, at nakar kom teimum til hjálpar, men teir loystu sjálvar hesar trupulleikar, við at gera eina ætlan, sum teir lögdu fyri bankan. Bankin góðkendi treytað av, at hvør av teimum, sum stóðu aftanfyrir persónliga setti 200 túsund í partapeningi og hetta er fyri úttan tey sum fakrørslan hevði sett til tað fyrsta ætlaða virkið, so hetta var ikki so lítið av

vágafúsum kapitali.

Partapeningurin var fingin til vega, og soleiðis bleiv DELTA ein veruleiki, og í samband við ta ætlan, sum nú liggur fyri framman, verður partapeningurin hækkaður, og sum sagt verða 1,2 milliónir settar í ætlanina á Sandi.

Eg havi havt stóra virðing fyri ta skipan, sum Havnar Arbeiðsmannafelag hevur við ta trygging, sum teir hava fyri limir sínar. Hetta kundi eisini verið framt á Tvøroyri, men hava fakfeløgini valt at stuðla vinnuligum tiltøkum. Her hava Fylking og Fiskepigernes Fagforening gingið á odda, altíð hevur ikki gingið væl, men ongantíð er givið á hondum.

Við fremjan av Sandoyarætlan, tað er sera aktuelt, og skuldi verið møguleiki at fingið eina Suðuroyar ætlan, tað er sera aktuelt, og skuldu allir møguleikar verið at framt hetta, serliga við tí í huga, at vit hava eina stóra og avgera lögtingsumboðan.

Þá spurningurin verður settur um, hví ikki peningurin verður settur av til arbeiðsskapandi tiltøk í Suðuroy, so skuldi tað væl borið til við tí umboðan, sum vit hava heilt fimm úr Suðuroy, og av teimum fyra úr sunnara parti. Tað skuldi borið til at sett líkandi uppskot fram, um viljin er.

Og um lögtingsumboðini kunnu semjast, tað má vera ein treyt.

Sverri Midjord

Ólavssøka í Føroyahúsinum

Skipað verður fyri ymsum tiltøkum í Føroyahúsinum 26. - 29. Juli. Vágshyggjufrensarnir úr Klaksvík spæla fleiri ferðir í Føroyahúsinum hesar dagarnar.

Ólavssøkudansurin verður leygarkvöldið 26. Juli. Í fjór var nógva fólk og vitjaði, og leiðslan í Føroyahúsinum røknað við tí sama í ár. Ólavssøkuvøld verður felagsangur eins og hejma á Váglinum.

Ólavssøkaftan eftir kappróðurin, t.v.s. umleið kl. 19 heldur Carl Nolsøe ólavssøkurøðuna. Ólavssøku-

kvøld uml. kl. 23.30 verður miðnátarrøða hildin. Ólavssøkudag kl. 17 hevur Bergur Jacobsen ólavssøkugudstænastu í Eliaskirkjuni. Menn úr Klaksvík Hornorkestri spæla undir gudstænastuni.

Sunnudagin 27. Juli verður fernisering í Føroyahúsinum. Jona Rasmussen, Astri Luin og Ase Olsen vísa fram grafikk og oljumálningar.

Báðar ólavssøkudagarnar fæst føroyskur matur til keyps í Føroyahúsinum.



Olávus Danielsen

andaðist í heiminum 18. juli.

Jardarferðin verður úr Kirkjubæar kirkju týsdagin 22. juli kl. 14.

Dorete, Carl-Jóhan, Elin, Súsanna,
Jonas og Jóannis